

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Klášterky a soudců JUDr. Michala Holuba a JUDr. Blanky Chlostové ve věci

oprávněné: **SUN EU s.r.o., v likvidaci**, IČO 26124793
sídlem Pod Altánem 2406/48, Praha 10
zastoupená advokátem Mgr. Pavolem Říškem
sídlem Jakubská 156/2, Brno

proti
povinné: **I. V.**, narozená dne xxx
bytem Xxx, Xxx, Xxx, Xxx
zastoupená advokátem Mgr. Vítem Hrnčířkem
sídlem Spálená 92/21, Praha 1

pro vyklizení nemovitosti a částky 26 780 Kč

o návrhu povinné na zastavení exekuce a částečné zastavení exekuce

o odvolání povinné do usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 8. září 2021, č. j. 54 EXE 373/2021–80

takto:

Usnesení soudu I. stupně se **zrušuje** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu **řízení**.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným rozhodnutím soud I. stupně zamítl návrh povinné na zastavení exekuce a na částečné zastavení exekuce.
2. Rozhodnutí odůvodnil tak, že vydal dne 11. 2. 2021, pod č. j. 54 EXE 373/2021-12, pověření soudního exekutora, kterým nařídil exekuci k vymáhání pohledávky a uložené povinnosti podle vykonatelného exekučního titulu rozhodnutí soudu I. stupně ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 C 121/2018-56 (uložena povinnost vyklidit nemovitosti specifikované ve výroku I. a uložena povinnost uhradit náklady řízení v částce 20 246 Kč ve výroku II.) a Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2020, č. j. 12 Co 52/2020-142 (uložena povinnost k náhradě nákladů odvolacího řízení ve výši 6 534 Kč).
3. Povinná navrhla zastavení exekuce z důvodu nedostatek vykonatelnosti exekučních titulů, když k Nejvyššímu soudu podala dovolání spolu s návrhem na odklad vykonatelnosti. Nejvyšší soud usnesením č. j. 28 Cdo 898/2021-195 odložil vykonatelnost do právní moci rozhodnutí o dovolání. V důsledku toho je pak odložena i vykonatelnost obou exekučních titulů, které byly podkladem pro nařízení exekuce, a nejsou tak vykonatelnými tituly k provedení exekuce.
4. Oprávněná s návrhem na zastavení exekuce nesouhlasila s tím, že odklad vykonatelnosti rozhodnutí nezapříčinil jeho neúčinnost. Exekuční tituly také nebyly zrušeny. Odkázala pak na

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

ust. § 268 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, dále jen „o. s. ř.“, s tím, že dle jejího názoru není dán žádný zákonný důvod pro zastavení exekuce.

5. Soudní exekutor uvedl, že dle jeho názoru není návrh na zastavení exekuce důvodný, když o dovolání povinné proti exekučnímu titulu rozhodl v mezidobí Nejvyšší soud usnesením č. j. 28 Cdo 898/2021-204 tak, že dovolání odmítl. Exekuční titul byl tak ponechán v platnosti.
6. Povinná následně podáním ze dne 20. 7. 2021 navrhla zastavení exekuce podle ust. § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. s odůvodněním, že vůči finančním nárokům uplatněným oprávněnou z obou exekučních titulů, a to ve výši 20 246 Kč a ve výši 6 534 Kč, tedy celkem ve výši 26 780 Kč započítává svojí pohledávku, kterou má za oprávněnou ve výši 1 500 000 Kč z titulu vrácení kupní ceny uhrazené oprávněné na základě absolutně neplatné kupní smlouvy, který mezi nimi byla uzavřena dne 6. 7. 2010 a jejímž předmětem byly nemovitosti, a to bytové jednotky, jak jsou specifikovány v rozsudku soudu I. stupně ze dne 7. 11. 2017, č. j. 6 C 106/2016-241. V důsledku vyslovení absolutní neplatnosti kupní smlouvy došlo na straně oprávněné ke vzniku bezdůvodného obohacení ve výši 1 500 000 Kč (kupní ceny) ve smyslu ust. § 457 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, dále jen „obč. zák.“, když tato částka nebyla doposud povinné oprávněnou vrácena. Povinná pak tuto svou pohledávku započítává na pohledávku oprávněné ve výši 26 780 Kč, která je předmětem vymáhání v této exekuci. Podle jejího názoru provedením zápočtu došlo k zániku pohledávky oprávněné a mělo by tak dojít bez dalšího k zastavení exekuce.
7. Oprávněná namítla, že povinná nikdy kupní cenu z kupní smlouvy mezi oprávněnou a povinnou ze dne 6. 7. 2010 ve výši 1 500 000 Kč, oprávněné neuhradila. Povinná nárok odvozuje od rozsudku soudu I. stupně ze dne 7. 11. 2017, č. j. 6 C 106/2016-241, kde sice soud v odůvodnění rozhodnutí konstatuje prokázání kupní ceny, avšak tuto částku považuje rovněž za půjčku. Odvolací soud se pak touto otázkou podrobněji nezabýval. Odkázala pak na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2009 sp. zn. 23 Cdo 1454/2009, dle kterého soud nemůže převzít závěr jiného soudu v jiné věci, který byl uveden pouze v odůvodnění. Odkázala pak na ust. § 1987 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále jen „o. z.“, dle něhož pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není.
8. V daném případě však pohledávka uplatněná povinnou zápočtem vůči nároku oprávněné, neexistuje. Povinná tuto pohledávku ani žádným relevantním způsobem nedokládá. Z tohoto důvodu tuto nelze ani započíst.
9. Oprávněná se zastavením exekuce nesouhlasila a navrhla zamítnutí tohoto návrhu.
10. Soud I. stupně uzavřel, že nebyl naplněn důvod podle ust. § 268 odst. 1 písm. b) o. s. ř., dle kterého výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným, jelikož exekuční tituly - rozsudek soudu I. stupně ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 C 121/2018-56, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2020, č. j. 12 Co 52/2020-142, nabyly vykonatelnosti dne 15. 12. 2020.
11. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2021, č. j. 28 Cdo 898/2021-195, které nabylo právní moci dne 19. 4. 2021, byla odložena vykonatelnost rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2020, č. j. 12 Co 52/2020-142, do právní moci rozhodnutí o dovolání podané v této věci. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2021, č. j. 28 Cdo 898/2021-204, bylo dovolání proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2020, č. j. 12 Co 52/2020-142, odmítnuto.
12. V daném případě tak nenastaly podmínky zakotvené v ust. § 268 odst. 1 písm. b) o. s. ř., které by odůvodňovaly zastavení exekuce, když nedošlo k situaci, která by takový postup odůvodňovala, tj. nedošlo k tomu, že by rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným.

13. Soud I. stupně se dále zabýval rovněž otázkou zápočtu, který povinná vůči oprávněné učinila podáním ze dne 20. 7. 2021, kterým započítala tvrzenou pohledávku ve výši 1 500 000 Kč vůči částce 26 780 Kč, přičemž tvrdila, že se jedná o částku kupní ceny nemovitostí uzavřené mezi oprávněnou a povinnou dne 6. 7. 2010, když tato smlouva byla shledána neplatnou, tudíž došlo ve výši této uhrazené kupní ceny na straně oprávněné k bezdůvodnému obohacení ve smyslu ust. § 457 obč. zák., když povinné nebyla tato částka kupní ceny z neplatné kupní smlouvy vrácena.
14. Oprávněná popřela, že by jí částka kupní ceny ve výši 1 500 000 Kč byla vůbec uhrazena.
15. Na straně 9 rozsudku soudu I. stupně ze dne 7. 11. 2017, č. j. 6 C 106/2016-241, je uvedeno, že: „Bylo prokázáno, že kupní cena 1 500 000 Kč byla zaplacená žalobkyni (oprávněná) a vypořádána tak, že již v březnu a dubnu 2009 byla připsány peníze na účet žalobkyně v celkové výši 2 176 240 Kč (které měl fakticky obdržet svědek V. za prodej bytu č. xx od paní Z. resp. jejího syna p. T. a byly tak jeho půjčkou vůči žalobkyni).“ Uhrazení kupní ceny bylo následně sporováno v rámci odvolacího řízení a v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2018, č. j. 18 Co 55/2018-325, je v bodě 28. Odůvodnění uvedeno, že s ohledem na předmět sporu, byla skutečnost, zda byla kupní cena skutečně uhrazena, či nikoliv, nepodstatná.
16. Soud I. stupně u započtení aplikoval ust. § 1987 o. z. za situace, kdy sice smlouva byla mezi účastníky uzavřena dne 6. 7. 2010, tedy za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., avšak absolutní neplatnost této smlouvy byla zjištěna až rozsudkem zdejšího soudu ze dne 7. 11. 2017, č. j. 6 C 106/2016-241, který byl následně potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2018, přičemž oba nabyly právní moci dne 5. 6. 2018, tedy za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb.. Uvedenými rozhodnutími bylo teprve postaveno na jisto, že se jedná o absolutně neplatnou smlouvu a tedy, že případným uhrazením kupní ceny, by došlo na strany oprávněné k bezdůvodnému obohacení ve smyslu ust. § 2991 odst. 2 o. z.
17. Soud I. stupně pak uzavřel, že s ohledem na spornost nároku uplatněného zápočtem povinnou vůči nároku oprávněné se jedná o pohledávku, která není způsobilá k započtení ve smyslu ust. § 1987 odst. 1 o. z. Návrh na zastavení exekuce, resp. její částečné zastavení, není důvodný, ani z tohoto důvodu.
18. Proti tomuto rozhodnutí podala včasné odvolání žalobkyně, které odůvodnila tak, že oprávněná pozbyla vlastnictví k předmětné nemovitosti ke dni 17. 8. 2021. Není tak nadále aktivně legitimována vystupovat v předmětné věci jako oprávněná.
19. Také soud I. stupně v rozsudku ze dne 7. 11. 2017, č. j. 6 C 106/2016-241, dospěl k závěru, že kupní cena 1 500 000 Kč byla zaplacená žalobkyni a započtením pohledávky z bezdůvodného obohacení tak přiznaná pohledávka zanikla.
20. Navrhla, aby odvolací soud změnil napadené rozhodnutí tak, že se exekuce zastavuje.
21. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí soudu prvního stupně z podnětu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a ust. § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř., aniž nařizoval ve věci ústní jednání podle ust. § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř., a dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky pro potvrzení nebo změnu napadeného rozhodnutí.
22. Podle ust. § 154 odst. 1 ve spojení s ust. § 167 odst. 2 a § 211 o. s. ř. je pro odvolací soud rozhodující stav v době vydání rozhodnutí.
23. Z obsahu spisu vyplývá, že vlastníkem předmětné bytové jednotky č. xxx v k. ú. Xxx, obec Praha, je MultiBio s. r. o., sídlem Pod Nemocnicí 2489, Rakovník II (viz výpis z katastru nemovitostí) na základě usnesení o příklepu ze dne 17. 8. 2021, č. j. 114 EX 280/19-122, vydaného Mgr. Jirím Kachlíkem, Exekutorský úřad ve Vyškově, v exekučním řízení vedeném ve věci oprávněné Mirah Style s.r.o., v likvidaci, IČO 02446014, proti povinné SUN EU s.r.o., v likvidaci, IČO 26124793 (viz usnesení o příklepu ze dne 17. 8. 2021).

24. Výše uvedené listiny byly do spisu založeny až po rozhodnutí soudu I. stupně. Jestliže oprávněná pozbyla vlastnické právo k vyklizované nemovité věci, může se jednat o pozbytí aktivní legitimace oprávněné k vedení exekuce.
25. Proto odvolací soud podle ust. § 219a odst. 2 o. s. ř. napadené rozhodnutí zrušil a vrátil jej tomuto soudu k dalšímu řízení, protože ke zjištění nových skutečností, které soudem I. stupně nebyly (a ani nemohly být) zkoumány, je třeba provést další účastníky navržené důkazy, které nemohou být provedeny v odvolacím řízení.
26. Na soudu I. stupně pak bude, aby prověřil existenci aktivní legitimace nynější oprávněné, a to zásadně při nařízení jednání podle ust. § 269 odst. 2 o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2021, sp. zn. 20 Cdo 1008/2021).
27. Nedostatek aktivní legitimace oprávněné přitom je důvodem pro zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.
28. Pro úplnost odvolací soud uvádí, že soud I. stupně správně posoudil vykonatelnost exekučního titulu (v této souvislosti lze odkázat na bod 17. - 20. Odůvodnění napadeného rozhodnutí). Odložení vykonatelnosti rozhodnutí totiž neznamená, že by soud nemohl přesto nařídit výkon rozhodnutí (exekuci), neboť rozhodnutí nadále zůstává vykonatelné, pouze je jeho vykonatelnost odložena, když navíc jeho odklad již pozbyl účinnosti pravomocným skončením dovolacího řízení.
29. Soud I. stupně též správně posoudil neodůvodněnost vznesené námitky započtení (v této souvislosti lze odkázat na bod 17. - 20. odůvodnění napadeného rozhodnutí).
30. Podle ust. § 1987 odst. 2 o. z. k započtení nejsou způsobilé ani pohledávky neurčité, ale ani pohledávky nejisté. Lze-li očekávat, že by vznesená námitka započtení s ohledem na obtížnost zkoumání existence a výše započítávané pohledávky nepřiměřeně prodlužovala exekuční řízení, je možné konstatovat nemožnost započtení pohledávky pro nejistotu a neurčitost (srov. přiměřeně i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 10. 2018, sp. zn. 28 Cdo 5711/2017, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2019, sp. zn. 20 Cdo 4713/2018).
31. Za nejistou či neurčitou nelze pohledávku považovat pouze proto, že ji dlužník neuznává (odmítá uhradit) nebo že je sporná (nejednoznačná) její právní kvalifikace; musí zde být objektivní nejistota, zda pohledávka vznikla a z jakého důvodu, popř. zda je splatná, kdo je jejím věřitelem či dlužníkem, jaká je její výše apod. (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2019, sp. zn. 26 Cdo 4795/2017, uveřejněný pod číslem 23/2020 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).
32. S ohledem na smysl a účel § 1987 odst. 2 o. z. je pak zásadně nutné míru nejistoty ohledně aktivní pohledávky posuzovat relativně, ve vztahu k pohledávce pasivní; za nejistou či neurčitou lze aktivní pohledávku považovat zpravidla toliko tehdy, je-li míra nejistoty ohledně ní vyšší, než je tomu v případě pasivní pohledávky (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 9. 2020, sp. zn. 31 Cdo 684/2020). V této souvislosti bude namíste zohlednit i námitky oprávněné vznesené vůči uplatněné pohledávce.
33. Jak správně uvedl i soud I. stupně, podle ust. § 159a odst. 3 o. s. ř., v rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány. Rozsudek, na který povinná odkazuje ve vztahu k uplatněnému zápočtu, je tak závazný i pro exekuční soud, avšak pouze v rozsahu výrokové části, nikoliv ve vztahu k odůvodnění. Navíc ze samotné povinnou citovanou pasáže vyplývá, že povinnou zaplacená kupní cena nebyla (konečně to netvrdí ani povinná), ale mělo se jednat o platbu třetí osoby, z níž dovozuje povinná splacení kupní ceny.
34. Samotné zaplacení kupní ceny pak vůbec nebylo předmětem řízení soudu I. stupně sp. zn. 6 C 106/2016.

35. V souzené věci pohledávka tak uplatněná povinnou k započtení je nejistá ve vztahu k pohledávce uplatněné oprávněné (pravomocně přiznané rozhodnutím soudu) a tato míra nejistoty ohledně ní je nepoměrně vyšší, než je tomu v případě pohledávky oprávněné.
36. Navíc povinná ani neuvádí, kdy nastala její splatnost, tedy zda se vůbec jedná o pohledávku započtení schopnou. K započtení totiž lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky, a je nutno dovodit, že nesplatnou pohledávku proti splatné (samozřejmě ani proti nesplatné) jednostranně započíst nelze, a nelze tak učinit ani pro futuro. Podle Nejezže nemá prohlášení o započtení vlastní nesplatné pohledávky žádné právní účinky, ale navíc takových účinků (tedy účinků započtení) nenabude ani někdy v budoucnu, až se započítávaná pohledávka stane splatnou (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. 11. 2002, sp. zn. 29 Odo 723/2001).
37. Zkoumání existence a výše započítávané pohledávky by nepřiměřeně prodlužovala exekuční řízení a je tak možné konstatovat nemožnost započtení pohledávky pro nejistotu a neurčitost. Proto soud I. stupně správně k této námitce započtení nepřihlédl.
38. Vyslovený právní názor je pak pro soud I. stupně závazný (viz ust. § 226 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** podat dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. k/ o. s. ř.).

Praha 10. ledna 2022

JUDr. Jan Klášterka v. r.
předseda senátu